

Відеолекція 3 Який лідер є ефективним? (Приклади з життя відомих лідерів)

Знову радий вітати вас на нашому курсі «Вчися керувати». Перед вами третя сесія. Зауважте, її назва «Який лідер є ефективним?» Під час попередніх лекцій було дано визначення поняттям лідерства та керівництва. А також я представився вам як людина, котра вестиме вас у процесі цього вивчення.

Лідери можуть чинити як позитивний вплив, так і негативний. А які якості роблять лідера ефективним? Я не маю на увазі, що лідер буде самодостатнім, але ефективним. Ефективним у тому сенсі, що він може провести групу, якою керує, тим процесом, про який ми з вами говорили в минулій сесії. Для того, щоб трошки освіжити в пам'яті його, я повторю слайд, який ви вже бачили. Нагадаю, що всякий лідер взаємодіє з культурою, в якій він виконує своє служіння. Цю культуру ми визначили фразою: «Те, як чинять тут». Необхідне бачення того, що ми хочемо бачити в майбутньому, якою ми хочемо бачити нашу церкву, організацію, самих себе і тих людей, якими ми керуємо. Потім ми разом займаємося плануванням, створюємо стратегії, конкретні кроки для того, щоб те майбутнє, яке ми бажаємо мати, стало реальністю.

Можливо, у вашому житті були такі ситуації, коли ви, як лідер, не проявили себе ефективним. І багато людей не змогли стати такими провідниками. Але наш світ потребує хороших лідерів. У тій культурі, де живу я, а це Сполучені Штати Америки, де я прожив більшу частину життя – нам конче потрібні хороші лідери. На мій погляд, існує величезна потреба в них. Багато хто говорить, що на початку існування нашої країни, у нас були лідери світового класу: Джордж Вашингтон, Джон Адамс, Томас Джефферсон, Олександр Гамільтон, Бенджамін Франклін - справді великі уми і великі особистості. Вони змогли створити державну систему, організувати життєдіяльність нашої країни так, щоб кожна людина мала змогу не тільки існувати, а й розвиватися. Ця система успішно діє і сьогодні. Звичайно ж, тут потрібно зробити застереження, що кожен може мати свій погляд на політичну систему в наші дні.

Де ж ці лідери нині? Де ці великі уми? Що потрібно для того, щоб вони були? Що робить провідника успішним, ефективним? Про це й поговоримо сьогодні. Перед тим, як ми з вами почнемо розмову про якості, необхідні ефективному лідеру, я зазначу, що існує цілий спектр лідерських та організаторських здібностей, вони допоможуть виконати завдання, що стоять або перед керівником, або перед

лідером. Досвідчений керівник може бути вправним лідером і навпаки, лідер може бути керівником. Але не завжди одна й та сама людина має задатки як керівника, так і лідера.

Наприклад, лідер визначає цілі існування конкретної організації, розглядає культуру, що існує в конкретному місці. Що саме спонукає людей до дії? Які підвалини цієї культури змінювати не можна? Це особливо важливо розглянути, оскільки більшість людей не люблять змін, бояться їх, особливо, якщо справа стосується церкви чи християнської організації. Це також стосується бізнесу та питань політики. Найчастіше люди бояться якихось змін, і, якщо якісь зміни справді необхідні – важливо добре описати мету цих змін.

Зі свого боку керівнику подобається планування цього процесу. Я виявив, що маю дар лідерства, але не маю дару адміністрування, тобто здатності бачити дрібниці.

У деяких людей є той і інший дар, але не в мене, а тому мені потрібно буде знайти помічників, які й займуться плануванням. Так і відбувалося в тій церкві в південній Каліфорнії, де я служив. Ми вирішили, що потроїмо суму коштів, спрямованих на підтримку місіонерського служіння, як усередині Сполучених Штатів Америки, так і за межами нашої країни. Перед нами стояло досить велике завдання. Ми організували вечір збору пожертв, на який були запрошені відомі проповідники, а наприкінці вечора був запланований званий обід. Серед нас була одна сестра, яка мала дар адміністрування, вона займалася плануванням окремих дрібниць цього вечора. У той час, коли ми заносили стіл, щоб потім накрити його для майбутньої вечері, ця сестра запитала мене: «Вам подобається спостерігати, як всі маленькі деталі з'єднуються в одне велике ціле?» Моїм першим бажанням було відповісти: «Ні, звісно», тому що на той момент я був найбільше стурбований тим, щоб виконати свою власну частину, я відповідав за запрошення проповідників.

Отже, лідер визначає мету, але йому необхідна допомога керівників, які зможуть запланувати необхідні кроки для досягнення цих цілей. Далі лідер визначає завдання: «Ось наші короткострокові й довгострокові цілі та завдання, а як ми зможемо їх досягти й виконати?» Ось тут-то і вступає в дію керівник, який організовує все необхідне для цього процесу, іншими словами, дає відповідь на запитання: «Як ми зможемо досягти виконання поставлених цілей і завдань?» Лідер зосереджений на великій картині в той час, коли керівник зосереджується на досягненні конкретних цілей. Він не розглядає ситуацію в три-, п'ятирічній перспективі, але думає про те,

що нам потрібно досягти протягом цього року. Для цього він і створює необхідний план дій.

Тут я наведу приклад церкви, в якій я зовсім недавно закінчив служіння. Але перед тим, як вийти на пенсію, я мав честь співпрацювати з людиною, котра мала дари, як керівника, так і лідера одночасно. Хоча і йому більше подобалося служіння як керівника, тому я також обрав частину, притаманну лідеру. Тому моя група розглядала якості та характеристики нашої церкви: кількісні та якісні характеристики, якими ми володіємо сьогодні, а також ті самі кількісні та якісні характеристики, які ми бажаємо мати через п'ять років. Тому я завжди просив членів нашої команди думати про те, що буде в нашій церкві через п'ять років. Ви бачите, що ми фокусувалися на великій картині і цю картину ми передавали групі адміністраторів, якою керував цей брат. Їхня група зосереджувалася на тому, яким чином церква може досягти поставлених нашою групою цілей. Робота групи адміністраторів полягала в тому, щоб скласти необхідні плани, сфокусувавшись на короткотривалій перспективі. Вони визначали: нам потрібно спочатку зробити це, потім це, а потім ось це. Лідер працює над розробкою концепцій у той час, як керівник над розподілом ресурсів. Іншими словами, необхідний бюджет. І мій помічник-адміністратор працював разом з іншими співробітниками нашої церкви, щоб визначити, який бюджет необхідний для тих видів служіння, якими вони керували. Робота зі складання річних бюджетів була успішною, оскільки цей брат-адміністратор міг правильно визначати пріоритети, на яке саме служіння потрібно звернути більше уваги цього року. І те, що він визначав, як необхідне для цього року, повинно було вписуватися в п'ятирічну картину, надану мною. Тобто, якщо я визначав, що на наступні п'ять років нашим пріоритетом буде молодіжне служіння, — він спрямовував фінанси саме в цю сферу.

Лідеру притаманно надавати співробітникам свободу вибору та дій. Моєю тенденцією було намалювати перед моїми співробітниками велику картину, моє бачення майбутнього і, ніби, сказати: «Тепер ідіть і зробіть усе потрібне, щоб ми досягли цього майбутнього.» Іноді такий підхід працює добре, іноді не дуже, іноді нашому керівнику з адміністративної роботи потрібно було втручатися в ситуацію, щоб допомогти співробітникам, пояснивши, що і коли потрібно їм робити, щоб вони змогли виконати поставлені мною завдання. Але на той час у нашій церкві вже були розвинені дуже багато різних видів служінь, а я, звісно ж, вельми був обмежений як часом, так і силами, як і кожен із моїх колег. Як правило, я

концентрувався на тому, щоб визначити напрямок нашого руху, нашого розвитку. Проводячи дослідження культури або особливості нашої місцевості, ми виявили, що в нашому районі живе багато сімей, діти яких мають розумові відхилення. Ми підрахували, що тільки 8% із цих сімей коли-небудь відвідували церкву. Річ була в тім, що їм потрібно було піклуватися про своїх дітей, а залишити їх хоча б на деякий час для того, щоб відвідати церкву, не було на кого. Кілька сестер із нашої церкви запропонували розпочати служіння для допомоги таким сім'ям. Я, так би мовити, відпустив їх на це служіння. У результаті ми побачили величезне благословення в тому, що велике, справді, велике число сімей приєдналися до нашої церкви.

І в той час, коли лідер відпускає на служіння, керівник має тенденцію контролювати людей. Він може сказати так: «Ви нічого не маєте права робити доти, доки вам це не буде дозволено». Іноді такий контроль приносить добрі плоди, іноді не дуже. І як приклад ще однієї відмінності між діями лідера і керівника, можна навести приклад власника ранчо та його працівників. Коли на ранчо є худоба – її необхідно годувати, але це завдання занадто велике, непосильне для однієї людини. Власник або фермер ранчо наймає пастухів, щоб кожен із них виконував своє завдання, годував свою частину стада. І в даному випадку, пастухи є управителями.

І знову нагадаю про те, чого я хочу досягти. Подивіться на цю таблицю. Розмірковуючи про керівництво і лідерство, нам потрібно розуміти, що в кожній людини свій спектр духовних дарів, досвіду і здібностей. Цілком імовірно, що під час навчання або під час вашого служіння ви матимете досвід, який укаже вам на те, до якої саме сторони ви маєте вподобання. Однак наша головна мета полягає в тому, щоб ви набули необхідних навичок, які у свою чергу дають вам змогу здійснювати ваше служіння більш ефективно. Також нагадаю висловлювання Джона Максвелла, керівника одного з церковних служінь і керівника в галузі бізнесу: «Усі злети й падіння відбуваються завдяки лідерству». Застосовуючи цей вислів до церкви або місіонерської організації, ми можемо помітити, що для поширення Царства Божого тут, на землі, потрібні добрі лідери, здатні повести народ Божий у правильному напрямку.

Тепер запитаю: «Хто є ефективним лідером?» Ви можете звернути увагу на ваших церковних провідників, провідників вашої місцевості, вашої культури і знайти серед них великих лідерів. Для цього ви можете використати визначення, дане в попередній лекції: **«Лідер з усіма своїми сильними та слабкими рисами взаємодіє з групою людей, щоб визначити культуру (те, «як чинять тут»),**

щоб розвинути бачення найкращого майбутнього, а потім дає необхідний імпульс для виконання дій для його досягнення, що пов'язано з плануванням і молитвою.» З огляду на те, що я живу в англomовній культурі, я назву кілька імен, і, якщо з якоїсь причини, вони вам не сподобаються, будь ласка, складіть свій список, прийнятний для вас і вашої культури.

Авраам Лінкольн мав чітке розуміння того, що Америка повинна залишитися єдиною країною. Це було за часів громадянської війни, тому він спрямував свій вплив на творення єдиної країни, народу, що живе в єдності.

Вінстон Черчилль – лідер Великої Британії за часів Другої світової війни. Він зробив свій внесок у перемогу над нацистами, зібравши всі можливі ресурси, як Великої Британії, так і безліч ресурсів Америки.

Франклін Рузвельт – президент Сполучених Штатів, який проголосив про те, що необхідно зібрати всі ресурси, щоб допомогти бідним, щоб перемогти велику депресію тридцятих років.

Джек Велч - успішний керівник «Дженерал Електрик» («General Electric») нещодавно вийшов на пенсію.

Стів Джобс, за якого Apple досягла неймовірних висот. Його бачення полягало в тому, що комп'ютер не має бути просто комп'ютером. Багато фірм виготовляють і продають комп'ютери, але Apple досягла величезних успіхів. Багато людей віддають перевагу саме Apple, чому? Тому що саме в цій фірмі сказали, що комп'ютер має бути інтуїтивно зрозумілим, він має бути стильним. Вони фактично перетворили використання комп'ютера на стиль життя.

Білл Гейтс - власник корпорації Microsoft, іншого гіганта, що перебуває на протилежному боці боротьби за комп'ютерну індустрію. Його бажанням було бачити, як його операційна система працює практично на всіх комп'ютерах цього світу, і корпорація багато чого досягла в цьому напрямку.

Білл Хайбелс – відомий церковний лідер, який побажав створити церкву для тих, хто раніше не відвідував церкви. Він описав свою думку і свою місію наступними словами: «Необхідно створити церкву, де люди могли б знайти Ісуса Христа, а потім зрости в правдивих і присвячених Йому послідовників.»

Рік Воррен - служитель із Південної Каліфорнії, який створив успішну церкву Садлбек («Saddleback»).

Джон Вуден - баскетболіст. Він мав чітке розуміння того, що необхідно, щоб стати чемпіоном, він і його команда виграли більшість чемпіонатів у нашій місцевості.

Піт Керрол - тренер американського футболу.

Мати Тереза. Яке неймовірне бачення вона мала щодо служіння людям! Про її бачення ми також поговоримо в майбутніх лекціях.

Мішель Пі - фахівець у галузі освіти. Її бачення допомогло зміцнити систему освіти в нашій країні.

Мері Барра нині керує «General Motors».

Ім'я Мартіна Лютера Кінга відоме практично по всьому світі. Який чудовий лідер! Він став лідером пригноблених людей, він розумів, що потрібно виправити, змінити створену культуру мислення і поведінки, описав бачення найкращого майбутнього для групи людей, яку повів за собою. У процесі навчання я хотів би запропонувати вам подивитися відеозапис його промови. Люди, окрилені його баченням, бажанням досягти такого майбутнього пішли за ним, з'явилися необхідні ресурси, сили, засоби. У підсумку, це бачення було реалізовано. У цьому списку, справді, великі імена, і ми могли б додати до нього інших успішних лідерів.